Opgesteld door: Sjerp van der Ploeg (Kennismakelaar Kennisrotonde)

Vraagsteller: onderwijsstichting - opleidingscoördinator

Referentie: Kennisrotonde. (2019). *Zijn er verschillen tussen leerprestaties van leerlingen in het primair onderwijs bij leerkrachten met een eigen groepsverantwoordelijkheid (in een voltijdbaan) en leerlingen bij leerkrachten met gedeelde groepsverantwoordelijkheid (via een duobaan)?* (KR.511). Den Haag: Kennisrotonde.

28 januari 2019

Vraag

Zijn er verschillen tussen leerprestaties van leerlingen in het primair onderwijs bij leerkrachten met een eigen groepsverantwoordelijkheid (in een voltijdbaan) en leerlingen bij leerkrachten met gedeelde groepsverantwoordelijkheid (via een duobaan)?

Antwoord

Een duobaan waarin twee leerkrachten elk een deel van de week verantwoordelijk zijn voor een groep is een specifieke vorm van collaborative teaching (co-teaching). Bij co-teaching zijn twee of meer leraren samen verantwoordelijk voor een groep, waarbij de taken op het gebied van lesgeven, ondersteuning, planning, organisatie, e.d. op verschillende manieren kunnen worden verdeeld. Er zijn verschillende vormen van co-teaching, en ook verschillende typologieën daarvan. Meirsschaut e.a. (2017) bijvoorbeeld, die recent de literatuur rondom dit onderwerp in kaart hebben gebracht, onderscheiden 7 varianten van co-teaching (meestal combinaties van twee leraren). Daarvan kenmerken zich 6 erdoor dat de beide leraren op hetzelfde moment in de klas/groep aanwezig zijn en daar een bepaalde taakverdeling hebben, bijvoorbeeld de ene geeft les terwijl de andere observeert, of de ene geeft les en de andere helpt in de klas leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, of beide bemensen elk een 'hoek' die leerlingen afwisselend bezoek.

LAAN VAN NIEUW OOST INDIË 300 2593 CE DEN HAAG
POSTADRES POSTBUS 93461 2509 AL DEN HAAG
T 070 349 44 58 W WWW.KENNISROTONDE.NL

De zevende variant, die aangeduid wordt met 'sequential teaching', heeft betrekking op de vraag die hier centraal staat: twee leraren die aan dezelfde klas/groep lesgeven, maar elk op een ander moment, en samen verantwoordelijk zijn. Kenmerkend aan sequential teaching is dat het aantal leerlingen per leraar vergelijkbaar is met een leraar die zelfstandig een groep draait: twee halve leraren ten opzichte van een groep is vergelijkbaar met één hele op die groep. Bij de andere vormen van co-teaching ligt het aantal leerlingen per leraar lager. Dat betekent dat de aandacht per leerling in die modellen dus hoger ligt ten opzichte van sequential en ook ten opzichte van solo-teaching.

Op basis van beschikbaar onderzoek is wel het een en ander bekend over de effectiviteit van verschillende typen co-teaching op de leerresultaten, betrokkenheid en sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen. Maar juist over effecten van sequential teaching (duo-baan) levert beschikbaar onderzoek geen nadere inzichten. Omdat de andere vormen van co-teaching wezenlijk verschillen van sequential teaching op het punt van de verhouding tussen aantallen leraren en leerlingen, kunnen we de beschikbare onderzoeksuitkomsten van de andere vormen van co-teaching ook niet vertalen naar (of van toepassing verklaren op) sequential teaching.

Geraadpleegde bronnen

Baeten, M. & Simons, M. (2014). Student teachers' team teaching: Models, effects, and conditions for implementation. *Teaching and Teacher Education, 41*, 92-110.

Meirsschaut, M., Ruys, I., Delrue, K. & Devos, G. (2017). Team teaching: Wat, waarom, hoe en met welke resultaten? Een verkenning van de literatuur. Gent: Sono Steunpunt Onderwijs Onderzoek.

http://steunpuntsono.be/wp-content/uploads/2017/10/SONO 2017.OL2 .2 2 vrijgegeven.pdf

Meer weten?

In onderstaand antwoord op een eerder aan de Kennisrotonde gestelde vraag worden voorwaarden beschreven voor een succesvolle implementatie van duobanen.

Kennisrotonde (2018): Wat is de invloed van het dagelijks werken met meerdere leraren per groep op de ontwikkeling van jonge kinderen?

Kennisrotonde (2016): Wat is bekend over duobanen in het onderwijs?

Onderwijssector

po

Trefwoorden

co-teaching, duobaan, leerprestaties